

Řadě otázek tiskového práva dostává se v práci Stránského originálního osvětlení a rozboru. Ještě snad zajímavější je formulace některých metodických principů. V tomto směru je nová práce Stránského pokračovatelkou spisu »Vůle poškozeného« a kratší studie »Právo a milost«. Při konstrukcích svého pojetí některých institucí tváří se S., jakoby povahu jejich vyvozoval z pozitivních právních řádů, resp. z jejich »účelových kriterií«, ač v podstatě jde spíše o úvahu de lege ferenda. Tato čerpá zpravidla spíše z potřeb sociálních, kterým má instituce hověti nebo i z určitých postulátů mravních, tedy naveskrz z pramenů metalegálních, než z platného práva stricto sensu nebo jeho účelových kriterií, při jejichž vyvozování zachází ostatně S. s platným právem (zejména ve »Vůli poškozeného«) dosti libovolně zdůrazňuje jen tu stránku, která určitému pojetí hová. Jde tu arci spíše jen o rozdíl v terminologii, která se mi však nezdá šťastná, neboť neodpovídá skutečnému stavu a proto věc spíše zatemňuje než objasňuje.

Není ovšem pochyby, že literatura tiskového práva, která má u nás znamenitou tradici, byla obohacena dílem velmi cenným. V době chystané reformy tiskového práva přichází tím spíše vhod.

Solnař.

Bulletin de la société de législation comparée roumaine.
Quatrième année. 1930.

V minulém ročníku jsme se zmínili na str. 607 o Bulletinu rumunské společnosti pro srovnávací zákonodárství, přiřčené pařížské Société de législation comparée. Letošním rokem ustavila se v rámci této společnosti dosti početná skupina československých členů, zastoupená některými právníckými korporacemi a vynikajícími právníckými osobnostmi.

Upozorňujeme proto na další svazek Bulletinu, z jehož obsahu zaslouží pozornosti zejména stati informující o právním životě národa rumunského. Je to článek rady kasačního soudu Corneliu Boteze o správním soudnictví v pojetí rumunského zákonodárce, zabývající se předpisy rumunské ústavy, podle nichž každý může žádati náhradu škody, způsobené protiústavním nebo protizákonným nařízením nebo opatřením. Správní soudnictví náleží do kompetence řádných soudů, které rozhodnou, je-li správní akt nezákonný. Mohou jej zrušiti, rozhodnouti o náhradě škody proti úřadu nebo provinivšímu se úředníku. Vyloučeny jsou však akty vládní a akty vojenského velení.

O r u m u n s k é z á k o n o d á r n é r a d ě jedná článek jejího prvního presidenta Alex. N. Ganea. Byla zřízena ústavním zákonem z r. 1923 a organisována zákonem z 26. února 1925. Jejím

úkolem jest příprava zákonodárných prací hlavně se zřetelem k potřebě unifikace právního řádu čtyř různých právních oblastí (rumunské, uherské, rakouské a ruské). Zákonodárná rada je pomocným orgánem zákonodárského sboru v otázkách zákonodárně-technických. Nesmí se pouštět do úvah rázu politického. Její usnesení nejsou sice závazná, avšak parlament i vláda jsou povinny ji vyslechnouti, neboť jest zákonem zakázáno předsedům sněmoven odevzdati parlamentním sekcím a komisím návrh nebo dovoliti o něm rozpravu, není-li tu odůvodněné dobrozdání zákonodárné rady. Tato skládá se ze tří sekcí (pro právo veřejné, soukromé a správní), z nichž každá má předsedu, 5 členů stálých, členy pro určité úkoly dočasně jmenované a zpravodaje. Zákonodárná rada nahradila dřívější různé komise, zřizované k speciálním úkolům. Za její přednost se pokládá, že práce zákonodárné byly zde sjednoceny a jednotně usměrněny v zodpovědném orgánu, vybaveném silami náležitě odborně školenými, kdežto dřívější komise byly jen dočasné a anonymní seskupení osob, jichž odpovědnost vykonáním úkolu pomíjela a které neměly ani jednotného vedení ani kontinuity ani konečně zkušeností v zákonodárné technice.

O s n o v a t r e s t n í h o z á k o n a jest předmětem důkladné studie černovického profesora Jana Radulesca, který byl zpravodajem o této osnově v zákonodárné radě. Přípravné práce pro nový trestní zákon sahají do roku 1920. První osnova z r. 1921 znamenala pouhou revisi platného rumunského trestního zákona z r. 1864 a byla záhy nahrazena návrhem dále jdoucím, který se pokouší podržeti osvědčené instituce platného zákonodárství rumunského, dřívějšího rakouského a uherského, přihlížeje k nejnovějším osnovám cizím. Zachovává při tom kostru platného rumunského trestního zákona a buduje zejména v části zvláštní zcela na jeho základě. Mezi jinými osnovami trestních zákonů sluší tudíž označiti rumunský návrh za dílo dosti konservativní. Zejména jest podržena tripartice trestných činů platného zákona a s ní související složitý systém trestů na svobodě. Novinkou jsou naproti tomu paralelní tresty na svobodě jednak pro obecné delikty, jednak pro delikty politické. Zavádějí se zabezpečovací opatření. Poměrné zastaralosti a komplikovanosti trestního systému má dále čeliti jiné, velmi pozoruhodné a moderní ustanovení, podle kterého soud může za určitých podmínek teprve při výkonu trestu změnit způsob trestu na svobodě, který původně uložil. Zmínky dále zaslouží, že osnova usiluje o praktické uskutečnění požadavku mezinárodního sjednocení trestního práva tím, že přijala předpisy, jak byly usneseny Mezinárodními konfe-

rencemi pro unifikaci trestního práva. Tak je tomu zejména co do předpisů mezinárodního práva trestního, formulace pokusu, nutné obrany a j. Koněčně je zajímavé, že osnova obsahuje též ustanovení o trestním právu mládeže, které bývá v novější době zpravidla upravováno zákonem zvláštním. Trest smrti připouští osnova jen v době války v případech stanovených vojenským trestním zákonem. — V témže čísle podrobuje osnovu britké kritice jako dílo složené z prvků značně nesourodých advokát a univ. docent Vintila D o n g o r o z v rámci velmi zajímavého článku o rumunském trestním zákonodárství, literatuře a judikatuře po světové válce. Z jeho zpráv se dovídáme, že osnova má být podrobena parlamentní komisí pronikavé revisi.

O rumunském civilním soudním řízení jedná článek advokáta Alex. V e l e s c a. Původní rumunský civilní soudní řád z roku 1864, pracovaný pod vlivem soudního řádu kantonu ženevského z roku 1819, byl pozměněn roku 1900 především za účelem urychlení řízení a zlepšení záruk řádné obrany. Poválečná potřeba unifikace vedla k vydání novely z roku 1925, jejímž předním úkolem bylo urychlení řízení. Zákon z roku 1929 odstranil některé příkrostiti novely z r. 1925 a rozřešil autoritativně mnohé sporné otázky.

Řada článků jedná o jednotlivých drobnějších otázkách. Jsou tu otištěny dvě přednášky C a p i t a n t o v y, článek W a h l ů v a j. Zejména práce unifikační zasluhují plné naší pozornosti, neboť k oběma právním řádům u nás platným třeba přihlížeti při unifikaci i rumunskému zákonodárci. ř.

H O V O R N A.

Vylučuje předchozí odsouzení pro předražování za podmínek § 2 zákona čís. 562/1919 vždy podmíněné odsouzení?

K rozhodnutí nejvyššího soudu, které jsme otiskli v přecházejícím čísle na str. 523—5, nemohli jsme z technických důvodů připojit hned kritiku, po které toto rozhodnutí přímo volá. Činíme tak nyní. Citované rozhodnutí z 12. dubna 1930 odpovídá na otázku, kterou jsme postavili v čelo této poznámky, kladně. Jde o to, určití správný poměr dvou ustanovení zákonných:

1. Ztráta volebního práva a volitelnosti nastává podle § 3 čís. 3 zákona ze dne 31. ledna 1919 čís. 75 Sb. z. a n.,

a) jestliže ji zákon obligatorně předpisuje (sem náleží právě